

Brigita Daļecka, zinātniece

KAD tiekamies ar Brigitu, viņas darbavietā – Rīgas Tehniskās universitātes Ūdens pētniecības zinātniskajā laboratorijā – notiek eksperiments. Deviņās kolbās ir dažādas mikroskopiskas sēnes šķidrums, kurā ir diklofenaks – farmakoloģijā bieži izmantots pretiekaisuma līdzeklis. Tas, tāpat kā daudzas citas zāļu atliekas, nonāk notekūdeņos, bet attīrīšanas iekārtas ne vienmēr spēj ar to tikt galā. Vai mikroskopiskas sēnes spēj – to doktora darbā pēta Brigita. Savos 29 gados viņa ir līdzautore desmit zinātniskajiem rakstiem, no kuriem astoņi ir iekļauti starptautiskās zinātnisko rakstu datubāzēs.

Kā tu pati uzskati, ko esi dzīvē sasniegusi?

Līdzšinējā dzīve mani pārliecinājusi, ka jebkurš cilvēks var sasniegt visu, ko vien vēlas. Man šķiet, ka vislielākais sasniegums ir vēlme sevi pilnveidot. Gribētu šajā ziņā neapstāties. Dzīvoju ar moto – «finiša nav, ir tikai starts».

Apzinos, ka atteikties no medikamentiem nav tik vienkārši kā, piemēram, no plastmasas kokteiļu salmiņiem. Tāpēc arī pētu notekūdens attīrīšanas iespējas ar bioloģiskām metodēm. Pašreizējās attīrīšanas iekārtas spēj daudz, bet ne tikt galā ar zāļu atliekām, kas atstāj ietekmi uz vidi. Ir zinātnieki, kas mēģina izpētīt, vai aļģes var apturēt farmācijas produktu izplatību ūdeņos, es pētu mikroskopisko sēņu spējas.

Cik ilgā laikā ļaudis iemācīsies mikroskopiskās sēnītes izmantot notekūdeņu attīrīšanā – par to vēl neņemos priest. Taču esmu gandarīta, ka varu dot savu ieguldījumu. Ja no septiņiem miljardiem pasaules iedzīvotāju kaut viens miljards rūpēsies par vidi, pasaule kļūs labāka.

Ko bija grūti panākt?

Man nav bijis īpaši lielu grūtību. Esmu piedalījies pētījumos trijās dažādās valstīs – Zviedrijā, Nīderlandē un Latvijā. No resursu pieejamības viedokļa nav īpašu atšķirību. Nododoties pētniecībai Latvijā, gribētu, gluži tāpat kā citās valstīs, kopā ar kritiku dzirdēt arī atzinīgus vārdus. Kritikai ne vienmēr jābūt negatīvai. To var izteikt arī tā, lai jaunos zinātniekus motivētu turpināt pētīt un darboties.

Ko bija viegli izdarīt?

Man patika divi doktorantūras gadi Zviedrijas Karaliskajā tehnoloģiju institūtā, kur zinātniskā darba vadītāji un kolēģi iemācīja mani nenervozēt.

Kā vērtē Latvijas zinātnes perspektīvas?

Esmu liela optimiste. Es ticu savai valstij, es ticu, ka tā mani nepametīs.

Kas tev sagādā laimes izjūtu?

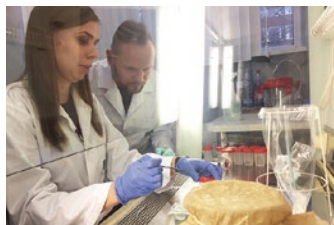
Mana ģimene, draugi, krustmeitiņa. Visdārgākie cilvēki. ●

Brigita bērnībā starp brāļiem Didzi un Māri

Vadot nodarbību pasaules latviešu jaunatnes seminārā par zinātnei

Ikdiena laboratorijā

Viesojoties Zviedrijas Karaliskajā tehnoloģiju institūtā 2016. gadā